

Umjetna inteligencija nasuprot Božjoj misli

*“O dubino bogatstva, i mudrosti, i spoznanja Božjega!
Kako li su nedokučivi sudovi i neistraživi putovi
njegovi! Doista, tko spozna misao Gospodnju, tko li mu
bi savjetnikom?”
—Rimljanima 11: 33, 34*

JEDNA OD TEMA o kojoj se najviše raspravlja u današnjem svijetu tehnologije je umjetna inteligencija, koja se često naziva jednostavno inicijalima “AI”. Ukratko rečeno, umjetna inteligencija se definira kao sposobnost strojeva da obavljaju zadatke koji su obično povezani s ljudskim razmišljanjem i intelektom. Shvaćali mi to ili ne, većina nas korisnici smo umjetne inteligencije na neki ograničen način. Kada pretražujemo internet, gledamo YouTube video, kupujemo na Amazonu, koristimo alate za prepoznavanje glasa kao što su Siri i Alexa ili upravljamo samovozećim automobilom, često smo pod utjecajem, možda i nesvjesno, umjetne inteligencije.

Takve upotrebe, kao i druge, mogu se pokazati od pomoći ljudima u današnjem svijetu koji pokreće tehnologija. Međutim, postoje ograničenja vrijednosti i valjanosti aplikacija umjetne inteligencije. Ova ograničenja prvenstveno proizlaze iz činjenice da su, u konačnici, ljudi odgovorni za odluke koje donose sustavi umjetne

inteligencije. Jesu li te odluke poštene, etičke, transparentne i odgovorne? Ljudi moraju preuzeti odgovornost za sve “nenamjerne posljedice” pogrešaka AI sustava. U mnogim slučajevima takvi nedostaci AI aplikacije mogu zahtijevati samo manje prilagodbe. Međutim, u najgorem slučaju, kvar umjetne inteligencije mogao bi potencijalno biti katastrofalan za pojedinca ili za mase.

Na detaljnijoj razini, ograničenja umjetne inteligencije najbolje se mogu identificirati na tri načina. Prvo, sustav umjetne inteligencije, koji su razvili i “obučili” ljudi, dobar je onoliko koliko su dobri početni podaci koji mu se daju da služe kao njegova obuka. Odluke i radnje umjetne inteligencije mogu biti pristrane ili pogrešne ako su podaci koje im pružaju njihovi ljudski treneri također pristrani ili pogrešni. Drugo, umjetnoj inteligenciji nedostaje emocionalna inteligencija jer ne može uzeti u obzir ljudske emocije, osjećaje i način razmišljanja u donošenju odluka. Treće, iako su organizacije sve više svjesne potrebe za usvajanjem inovacija umjetne inteligencije kako bi bile u tijeku s tehnologijom, često joj ne uspijevaju pristupiti sa strateškog stajališta poslovnog modela.

Zaključak u vezi s umjetnom inteligencijom je da, s obzirom na ograničenu i često pogrešnu prirodu ljudskog razmišljanja u ovom sadašnjem grešnom svijetu, vjera u dobrobiti umjetne inteligencije dolazi s nizom ograničenja i opreza. S druge strane, vjera u Svemogućeg biblijskog Boga, Stvoritelja svemira, trebala bi biti nepokolebljiva i neograničena. Božja vrhovna inteligencija, kao i njegov savršeni karakter u korištenju te inteligencije, ne samo da su daleko iznad bilo koje aplikacije umjetne inteligencije, već su i daleko superiorniji od bilo kojeg ljudskog uma koji je dizajnirao ove sustave.

BOG POSTOJI

Mnogi ljudi vjeruju da postoji Bog, iako velika većina njih nema jasne predodžbe o njemu i kakvi bi mogli biti njegovi planovi za njegovu ljudsku kreaciju. Međutim, bez obzira na to koji oblik može imati, u čovjekovom srcu i umu obično tinja želja za obožavanjem više sile.

Intelligentni prvi uzrok, za razliku od puke slučajnosti, jedina je razumna osnova koja stoji iza svega stvorenoga. Činjenica postojanja Boga s vrhunskom inteligencijom vidi se u beskonačnoj kreaciji ovog velikog svemira, uključujući naš Sunčev sustav i čovjekov dom, planet Zemlju. Također se vidi u organskoj i anorganskoj tvari, te u odnosu to dvoje. Vidi se u zraku koji udišemo, u vodi koju pijemo i u hrani koju jedemo. Čovjek nije stvoren ni za zrak, ni za hranu. Oni su, zapravo, bili osmišljeni i pripremljeni za čovjeka mnogo prije nego što je stvoren. Kakva li je to inteligentan plan pun ljubavi bio od strane svemudrog Boga i Stvoritelja!

Bog kojega štujemo, Bog Biblije, predstavlja nam se posvuda, na svakoj stranici svoje Riječi, kao osobni Bog. On ima osobnost. Biblija otkriva da naš Nebeski Otac misli, osjeća i ima volju. Činjenica da on razmišlja pokazuje da ima intelekt. Činjenica da osjeća dokazuje da ima osjetljivosti; a činjenica da je voljan znači da ima karakter i da djeluje sukladno s njim.

Što se tiče Božjeg intelekta, Sveto pismo objavljuje: “Bog JAHVE, Bog nad bogovima, JAHVE zna.” (Jošua 22: 22; Psalmi 44: 21; Djela apostolska 15: 18) Bog, kojeg štujemo, također ima osjećajnost. Ima sažaljenja. On voli. (Psalmi 103: 13) Osim toga, on provodi svoju volju. Isus nas je naučio moliti: “Dođi kraljevstvo tvoje. Neka bude volja tvoja.”—Luka 11: 2

Bog djeluje, ali uvijek po “odluci svoje volje”.

(Efežanima 1: 11) Nikada nije smatrao potrebnim konzultirati se s bilo kojim od svojih stvorenja o tome što treba činiti ili kako. To je činjenica koju bismo trebali dobro razmotriti, jer smo ponekad skloni, u svojim molitvama, savjetovati Boga što bi trebao učiniti. Sreća je za sva njegova stvorenja što ne uzima u obzir njihove savjete.

Sveto pismo otkriva da je izvorno samo Bog posjedovao besmrtnost, što je jedna od osobina božanskog bića, a kada je Isus uskrsnuo od mrtvih, božanska priroda mu je bila podarena. (1.Timoteju 1: 17; 6: 16; Filipljanima 2: 9-11) Dobra definicija besmrtnosti je ona koju je dao Isus kada je rekao: “Doista, kao što Otac ima život u sebi tako je i Sinu dao da ima život u sebi.”—Ivan 5: 26

Vječnost ima veze s postojanjem. Za Boga se kaže da je prvi: “Ja sam prvi i ja sam posljednji: osim mene Boga nema.” (Izaija 44: 6) Psalmist je posvjedočio: “Prije nego se rodiše bregovi, prije nego postade kopno i krug zemaljski, od vijeka do vijeka, Bože, ti jesi!” (Psalmi 90: 2) Stvoritelj će i dalje ostati Vrhovno biće u cijelom svom velikom svemiru. Rekao je: “Svoje slave drugom ne dam.”—Izaija 42: 8

SAMODOSTATAN

Umjetna inteligencija nije samodostatna. Potrebne su joj tisuće, možda milijuni informacija i algoritama koje su u njega unijeli njegovi ljudski tvorci prije nego što može izvršiti bilo koji zadatak vrijedan spomena. Bog koji nam je otkriven u Bibliji, u samoj svojoj prirodi je samodostatan i potpuno intuitivan. Ne treba mu vanjska pomoć ili vodstvo kako bi obogatio svoju osobnu inteligenciju. (Djela apostolska 17: 24, 25) On ne samo da ne treba nikakvu vanjsku pomoć, nego neprestano daruje svoje stvorenje. On je davatelj svakog dobrog i savršenog dara.—Jakovljeva 1: 17

Bog je svemoguć. To znači da on ima svu moć, autoritet i kontrolu. Ipak, otkriva nam da je stavio određene granice svojoj svemoći. U Hebrejima 6: 18 rečeno nam je da Bog ne može lagati, a u 2.Timoteju 2: 13 da se ne može zaniijekati. U Jakovljevoj 1: 13 rečeno nam je da Bog nije iskušavan zlom. On je svet i pravedan Bog i neće koristiti svoju moć ni na koji način koji bi narušio njegove druge atribute pravde, mudrosti i ljubavi.

Bog Biblije je veliki i vrhovni arhitekt svega što postoji sada ili što će ikada postojati u budućnosti, "Onaj sam koji od početka svršetak otkriva i unaprijed javlja što još se nije zbilo!" (Izaija 46: 10) Sve je to isplanirao po "odluci njegove volje". (Efežanima 1: 11) U svoj toj vječnosti prošlosti, dok je bio sam, mogao je formulirati planove i svrhe za čije će ostvarenje biti potrebna vječnost budućnosti. Naši ograničeni umovi teturaju dok pokušavamo, čak i na mali način, shvatiti Boga vječnosti i njegova vječna djela. Mi i sve nebeske vojske samo smo kao mala djeca koja se igraju sa sitnim zrcima pijeska na obalama oceana vječnosti, gdje se pred našom zatečenom maštom šire bezgranične nakane našeg Boga, koje su beskrajsne i neizmjerne.

BOG JE SVEZNAJUĆI

Sveznanje se definira kao znanje o svim stvarima, a Bog posjeduje takvo znanje. On opaža sve stvari; sjeća se svega. Drago nam je, međutim, što nam je povezano sa sjećanjem na sve stvari dao sigurnost da postoje neke stvari koje on odlučuje zaboraviti. Ovo je također odlika sveznanja. Na primjer, što se tiče Izraela pod Novim savezom koji je obećao sklopiti s njima, Božje obećanje je da se njihovog "grijeha" i "nepravde" on "više neće spominjati," jer je Kristova krv postala osnova za oprostjenje grijeha.—Jeremija 31: 31-34; Hebrejima 8: 12; 9: 12-28

Rečeno nam je da su sve stvari gole i otkrivene pred Bogom. (Hebrejima 4: 13) U svojim perceptivnim i intuitivnim moćima on ima sposobnost za izračun, red, boju, težinu, veličinu, oblik, detalje, vrijeme, mjesto, sklad, konstrukciju, ljepotu i uzvišenost. Sve ono što je ikada zamišljao i o čemu je razmišljao, i sve što će tek zamisliti u dobima budućnosti, Bog ima sposobnost pamtit i zauvijek!

Razmislite o beskonačnom umu koji je bio u stanju kreirati sve što postoji u njegovom velikom svemiru—u duhovnom svijetu i u materijalnom svijetu. Sve su to proizvodi njegove mudrosti i njegove moći, i svi su kreirani u skladu s njegovom pravdom i njegovom ljubavlju. Bog je upitao svog slugu Joba: “Gdje si bio kad zemlju utemeljih? Kazuj, ako ti je znanje sigurno. Znaš li tko joj je mjere odredio i nad njom uže mjerničko napeo? Na čemu joj počivaju temelji?”—Job 38: 4-6

Bog također ima kvalitetu sveprisutnosti. Nije potrebno da doslovce putuje, čak i trenutno, iz jednog dijela svemira u drugi kako bi svjedočio onome što se događa. Umjesto toga, on je u stanju “vidjeti” i “čuti” sve, svugdje u svojoj ogromnoj domeni u svakom trenutku. (Jeremija 23: 23, 24 Psalmi 139: 2-12) S ovog stajališta uvijek smo u Božjoj prisutnosti. Kako bi to tek trebalo jačati vjeru!

Ferrar Fenton Bible prevodi Izaiju 43: 13: “Postojao sam prije samog vremena.” Nije bilo potrebe za mjerenjem vremena, barem prema našem ograničenom ljudskom poimanju, kada je Bog bio sam. Međutim, s početkom stvaranja, jedinica vrijednosti s obzirom na trajanje postala je bitna, a Bog je točan mjeritelj vremena. Svoje planove ostvaruje prema točno određenom rasporedu. Nismo u potpunosti u stanju razumjeti svaki aspekt tog rasporeda, jer nam ga nije otkrio u svakom

detalju. Međutim, kad Božji sat otkuca, on se pomiče, bez obzira na to je li tko miruje ili radi.

U Mudrim izrekama 8: 22, New Living Translation citira Božjeg jedinorođenog Sina—Isusa u njegovom predljudskom postojanju—koji govori o vremenu kada su on i Stvoritelj bili sami zajedno, govoreći: “JAHVE me stvorio kao počelo svoga djela, kao najraniji od svojih čina, u pradoba.” Kako je divno pomisliti da su, kada su veliki Arhitekt i njegov Sin počeli izvršavati djelo stvaranja, prvo odgurnuli zidove ništavila i stvorili prostor! Zatim su, iz Božje beskrajne mudrosti i velike moći, on i njegov vjerni Sin počeli ispunjavati prazninu svemira sazviježđima neba—galaksijama, zvijezdama, planetima—po cijelom svemiru.

BOŽJI PLAN OTKRIVA NJEGOVU SLAVU

Psalmist je napisao: “Nebesa slavu Božju kazuju, naviješta svod nebeski djelo ruku njegovih. Dan danu to objavljuje, a noć noći glas predaje.” (Psalmi 19: 1, 2) Zatim je u sedmom stihu David dodao: “Pouzđano je svjedočanstvo JAHVINO—neuka uči.” Dakle, iako možemo shvatiti nešto od Stvoriteljeve slave zapažajući veličanstvenost njegovih stvaralačkih djela, kada pristupimo njegovoj Riječi i razmotrimo “svjedočanstvo” njegovih izdašnih planova prema njegovom ljudskom stvaranju, stječemo najviše intimno poznavanje njegovog slavnog karaktera.

Bog je stvorio čovjeka na svoju sliku, savršenog i potpuno sposobnog da ispuni pravedne zahtjeve njegova zakona. (1.Mojsijeva 1: 26) Bilo je krajnje ispravno da Stvoritelj zahtijeva apsolutnu poslušnost od strane svojih inteligentnih stvorenja. Budući da nisu poštovali zakon svog Stvoritelja, bilo je prikladno i pošteno da budu osuđeni na smrt, budući da je on jasno upozorio Adama u

vezi s kaznom za neposluh.—1.Mojsijeva 2: 16, 17

Međutim, Stvoritelj ovdje ne prestaje s objavom svog slavnog karaktera. Njegova se ljubav očituje kroz njegovu božansku namjeru za ljudski oporavak od grijeha i smrti: “Bog je tako ljubio svijet te je dao svoga Sina Jedinorođenca da nijedan koji u njega vjeruje ne propadne, nego da ima život vječni.” (Ivan 3: 16) Isus je došao otkupiti čovjeka od smrti i ponudio se kao “otkupnina [grčki: odgovarajuća cijena] za sve”. (1.Timoteju 2: 5, 6) Da bi to učinio, Isus je izlio svoju dušu u smrt, dajući svoj savršeni ljudski život za izgubljeni savršeni život Adama, koji nije poslušao. (Izaija 53: 12; Marko 10: 45) “Po čovjeku smrt, po Čovjeku i uskrsnuće od mrtvih! Jer kao što u Adamu svi umiru, tako će i u Kristu svi biti oživljeni.”, to jest, svima će biti dana prilika da dobiju vječni život u Kristovom kraljevstvu.—1. Korinćanima 15: 21, 22

Osim toga, puni plamen Božje slave konačno se pokazuje kroz korištenje njegove moći u uskrsnuću mrtvih. Izvanredna demonstracija ovoga je već dana, iako ju je tek samo nekolicina priznala i u potpunosti povjerovala. To je bilo uskrsnuće njegova Sina, Isusa Krista, od mrtvih. Pravi Isusovi sljedbenici, oni koji imaju apsolutno povjerenje u Riječ Gospodnju i njezino svjedočanstvo o uskrsnuću, vidjeli su ovo čudesno očitovanje Božje slave.—1.Korinćanima 15: 3, 4, 20-22; Djela apostolska 2: 32; 17: 31

Apostol Pavao je napisao da je “Krist slavom Očevom bî uskrišen od mrtvih”, što znači da je ova uporaba božanske moći bez presedana pokazala slavu Božju, kao što sva djela stvaranja “objavljaju” njegovu slavu. (Rimljanima 6: 4) Božja slava se također pokazuje u “prvom uskrsnuću” Kristove crkve. (Otkrivenje 20: 6) Na kraju će cijelo čovječanstvo prepoznati ovaj

dokaz Stvoriteljeve slave.—Ivan 5: 28, 29; Djela apostolska 24: 15

Dolazak još bliže srcima ljudske rase, kao dokaz slave Božje, bit će uskrsnuće cijelog čovječanstva iz smrtnog sna. Isus je rekao Marti dok se pripremala probuditi njezina brata Lazara iz smrti: “Nisam li ti rekao: budeš li vjerovala, vidjet ćeš slavu Božju?”—(Ivan 11: 40).

Habakuk 2: 14, prekrasno proročanstvo koje opisuje rezultate Kristove vladavine na zemlji, glasi: “Jer će se zemlja napuniti znanja o slavi JAHVINOJ kao što vode prekrivaju more.” Sveto pismo jasno otkriva da je jedan od glavnih ciljeva Kristove vladavine vraćanje mrtvih u život, i vrlo je moguće da će ostvarenje toga božanskom moći biti jedno od moćnih djela tog kraljevstva koje će pridonijeti ispunjenju zemlje Božjom slavom.

Ukratko, Božji um i inteligencija beskrajno su superiorniji od uma i inteligencije bilo kojeg ljudskog bića, da ne spominjemo bilo koji oblik umjetne inteligencije koju su stvorili ljudi. Stoga je dobro da od njega tražimo vodstvo i usmjeravanje u svim životnim poslovima. Primjećujemo ovaj snažan stih iz Pisma: “Jer misli vaše nisu moje misli i putei moji nisu vaši putei”, riječ je JAHVINA. “Visoko je iznad zemlje nebo, tako su putei moji iznad vaših putova, i misli moje iznad vaših misli.”—Izaija 55: 8, 9

Hvala Bogu da nije bilo, niti će ikada biti kakvih “nenamjernih posljedica” božanske inteligencije. Ona se temelji na četiri Stvoriteljeva vrhunska i nepokolebljiva obilježja karaktera: njegovom utemeljenju pravde, njegovoj beskrajnoj mudrosti, njegovoj bezgraničnoj ljubavi i njegovoj svemogućoj moći. Doista, “Vjera mu se može čvrsto pouzdati, što god bilo!” ■